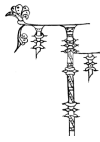

წა სეტრე ჴერუსალჴმელი

ჴოპისათჴს უფლისა ჩჴენისა Ⴔსუ ჴრისტჴს*

იცნი ფასის-მოყუარეთაგან ვაჭარ-
 ნი, რომელნი მრავალ-გზის ზღუასა
 შევიდიან და ჴაერთაგან ბოროტთა
 ღელვათა აღძრულთა შორის დაეპ-
 ყრნიან, ხოლო რაჴამს სხუათა ვიეთმე მიენი-
 იან, ფრიად შეასმენედ თჴსსა მას ორგულე-
 ბით უგუნურებასა და ჴედასჴედა აბრალებედ
 თავთაცა თჴსთა და იტყუედ: «ვიდრემდის
 ხოლო ამას შრომასა შინა ვიყვნეთ და ზღუასა
 შინა ძჴრს ვიხილვიდეთ?» ხოლო ოდეს ღელ-
 ვათა მათგან და ჴირისა გარე გამოჴდიან,
 ნადიერებით და სურვილითა მით ვეცხლის-
 მოყუარებისათა, რომლითა იგი შეპყრობილ
 არიედ, მერმეცა გული უთქუამნ მათ მისლვად
 ზღუადვე და შევრდომად მასვე ჴირსა, რეცა
 თუ პირველი იგი ჴირი დაავინწყდის.

ტრამედ ქუეყანის-მოქმედმანცა კაცმან რა-
 ჴამს იხილის წჴმათა მშობელთაგან ღრუბელთა
 ქუეყანად წჴმითა განმადღარი და მონიფებუ-
 ლი და მონვენული თესლის დათესვად, ჴარნი
 შეაუღლნის და ქუეყანად განაღის და ურნატი
 დააღრმის; და მრავალ-გზის კლდოვანსაცა
 ჴბრძავნ და ფერჴითა ქვაი იგი აღმოაზულიის,
 და თავსა თჴსსა მიმოაქცევნ, და მერმე კუალ-
 ად მიექცის და ოფლი დიდძალი ჴორცთა სდინ.
 შაშინ ქუეყანისა საქმესა მას საღმობისა და
 უჩინოებისა დედა უნესნ, ხოლო ოდეს მცირედ
 აყოვნის და ქუეყანად იგი მწუანვილითა შე-
 მოსილი, ვითარცა თავი თმითა, ეგრჴთ სახედ
 ნაყოფიერად იხილის, მაშინ განიხარის და გან-
 მხიარულდის და გულის-თქუითა აღივისის, და
 მრავალგზის და ჴედასჴედა გარე მოჴვლინ
 მას, და ნაყოფის-განმრყუნელსა მას, გინა დამ-
 აკლებელსა მას, აღმოჴფხურინ, ხოლო ნაყოფ-
 სა მას განაშუენებნ. შა მიერთგან ილოცავენ,
 რათა მარადის ღირს იქმნეს მასვე შრომასა
 და ყოველთათჴს იმრთისა მიერ საზრდელად
 და საცხორებელად მოცემულად ქუეყანისა
 საქმესა მას იტყუნ და სხუათაცა დაარწმუნებნ.

ტწ უკუეთუ ვაჭარსა და ქუეყანის-მოქმედ-
 სა საწუთრომსა მის ფასისა, რომელი ქუეყ-

ანადვე მიიქცის და სიზმრისა უდარჴს ჩუენგან
 წარვალს, ესრჴთ გული უთქუამს, და რომე-
 ლიმე ზღუასა იკადრებს, რომელი სიკუდილსა
 ესოდენ შორავნ, რავდენცა წყალთა მათგან
 ნავი ჴედა მცურვალი, არამედ კეთილთაგანცა
 ქალაქთა შინადასათა ერთვე დაკლებულ არს და
 შრომითა მით არა დასცხრების, ვითარ უკუე
 გვღირს ჩუენ სიცონილი, რომელთა ესე საღმ-
 რთომსა მისთჴს და საუკუნომსა გული გვთ-
 ქუამს, და უკუდავებასა თავთა თჴსთათჴს და
 სხუათათჴს საღმრთოთა წიგნთაგან დავიუნ-
 ჳებთ და იმრთივ-სულიერთა მათგან ნერგთა
 ნაყოფსა შევიკრებთ, რათა ნანდკლვე ამისნი
 მცენარენი ფრიად კეთილ და მსგავსად წერი-
 ლისა მის გულის-სათქუმელ არიან უფრომსად
 და ქვათა პატიოსანთა მრავალთა, და უტკ-
 ბილჴს არიან უფრომს თაფლისა გოლეულისა!
 არამედ უკუეთუ ინებოთ, მერმეცა გარე შევ-
 ლოთ ესე და ყუავილის სახედ გამოურჩიოთ
 კრებულსა ამას სარგებელად, რომელ იგი
 ამისგან ხოლო ვის საცნობელ არს, რამეთუ
 უკუეთუ მადღმან სულისა წმიდისამან ინებოს
 უაღრჴსსა შევიდეთ და უახლჴსი რამე ამას
 მოვართუათ.

ქამეთუ იყო ოდესმე, ბუნებაი კაცთად
 უმეცრებისა უფსკრულსა იქცეოდა ვითარცა
 ნავითა, და ნავისა მავლებელად ჴქონდეს
 ბოროტნი იგი ცოდვანი, რომელნი ყოვლით
 კერძო ჴირსა შეამთხუევდეს მათ, და გარე-
 მომს ღელვათა მათ კერპთ-მსახურებისათა
 სიმალლედ აღანევდეს და აერთა ღრუბლის
 სახედ შეჴფარვიდეს, არამედ ღელვანი იგი
 კერპთ-მსახურებისანი ცისა ხილვადცა არა
 უტეობდეს და იმრთისა ცნობისა წილ, კლდე-
 თა უღალთა მიმართ მიაჴენებდეს და წყალთა
 მათგან ჴირსა უთქუმიდეს. შა ესე რად ესრე
 სახედ მიმოაქუნდა და ყოვლადვე წამსა შინა
 სიკუდილისასა მოელოდა, იმერთმან, რომელი
 ყოველთა კეთილთა მომცემელი არს, რომელ-
 მან არა არსისაგან ყოველივე არსად მოიყვანა,
 ვითარცა იხილა იგი ჴირსა შინა, რამეთუ მი-

* ილ. აბულაძე, შრომები III, თბ., 1982. გვ. 97-106.

წევრულ იყო იგი დანთქმად და უფსკრულსა ცოდვისასა შთასვლად, შეინყალა იგი ვითარცა ხატად თვსად შექმნილი.

ჴოლო არა თუ იგი ოფლისა იმრთისა მონყალისაგან შეწვენასა რას ითხოვდა და შე-მცა-ისმინა მისი, არამედ იგი არა ხადოდა კაცთ-მოყუარებასა მისსა და არცა სინანულ-ითა მოიზიდვიდა წყალობასა, რამეთუ არღარა იყო მის თანა. შაშინ იმრთის-ცნობისა სიტყუა არცა ერთი რაჲ, და იმერთი ექმნა მოლუან კაცობრივსა, რომელი იგი ამას არღა ეცნა; და მკურნალ თვნიერ წოდებისა, რომელსა მან არა ხადა. ჯამეთუ ესე ჭეშმარიტად გამოუთქუმელი კაცთმოყუარებაჲ არს იმრთისაჲ. ჴოლო ვითარ ბუნებაჲ ესე ჩუენი არს მცირედლა და-მცავიდრე-ითქა მაშინ ვითარცა ჴელ-შეუხებელისა რაჲსმე თხემისაგან სანთლისა ბრწყინვალისა სახედ ჯერ იჩინა იმერთმან, რომელმანცა თავი თვისი თვთ მოიყვანა, ვითარცა იგი ფსალმუნთა შინა გუასწავებს ჩუენ გალობით შემასხმელი **ნავით** და იტყვს: «მწუერვალთა ხეთაჲსა არს გამოსავალი მისი და მიწვენაჲ მისი ვიდრე მწუერვალად მისადმდე».

ჯერ არს უკუე ნავითა სრულისაჲ მის ცოდ-ვათაგან ვითარცა არმურისაგან ბოროტად მი-მოღებულისა და მიმოტაცებულისაჲ, რომელსა არა სადა ვის ეხილვა მათ თანა იმრთის ცნო-ბისა ნავთსაყუდელი, არამედ მითხრობაჲ მათი იყო სერტყათათვს და ბომონთა და კერპთა შესანირავისათვს, და სისხლისა მოსაპკურებ-ელად, კაცთა დანყუდისათვს, ეშმაკთა და უფროსლა ეშმაკუელთა პატივის-ცემისათვს, რამეთუ ხელთ-საქმრად მათა იმერთთა გამო საქმწ იგი ოდენ კმა ეყოფოდა და ხუროე-ბით დღითი-დღედ ძელთა, ქვათა, იმრთად გამოსთლიდეს. ჴოლო ჩუენდა მრავალ-მეტყ-უელეებაცა არს კუალად ამათთვს სიტყუად, რომელთათვს იგი ერთ-გზის და მრავალ-გზის წულილად გამოვთქუ, და ძეგლის სახედ ვამბ-ილოთ მათ, რომელთა შორის ეგევითარნი იგი იმსახურებიან; არამედ მის სახისათვს უკუე იმერთი, რომელი **საბრიელის** მიერ ეხარა ქალწულსა მას, მისვე ქორწილისა უმეცარსა მუცელსა წმიდისა **შარიამისსა** დაიგია, რომ-ლისა ქმრად სახელდებულ იყო **ოსებ**. ჴოლო თანაზიარ არცა მაშინ და არცა მერმე სადა ყოფილ იყო, და ჴორციელი სულიერი სულ-ითა მეტყუელითა და საცნაურიითა ამისგან

მოილო, და მეყსეულად მიდგომილებაჲ იგი გამოუთქუმელად გამოაჩინა.

ჴოლო ან მითხრობადმდე ჩუენდა საღმ-რთოჲსა მის თხრობისა ჯერეთ იგი, რომელ უცხოთა ენითა წოდებულ იყო ანგელოზსა მას სახელი უპირადწს მისსა, იგი გამოჩინებაჲ ვყოთ, რამეთუ მან გამოაცხადოს და უჭეშმარ-იტწსად განგვმარტოს მოლუანებისა მის დიდე-ბულისა პოვნაჲ. **შბრაელთა** ნაშობნი **საბრი-ელისსა** სახელსა მას მათა მიმართ, რომელთა იგი **შბრაელთა** ენაჲ არა იცინან, იმრთად და კაცად აუნყებენ. ხას, რამეთუ ამას ჩუენ ეგრე გამოგვთარგმანებენ, ჳ წინაჲსწარცნო-ბისა ძალი, რამეთუ არა რაჲ ცალიერად ქმნა, არამედ წინაჲსწარმთხრობელად სახელიცა იგი ლიტონი ანგელოზსა მას უწოდა და უფროსლა დაუმტკიცა მის მიერ. ყოველთა გამოუცხადნა მის მიერ ქადაგებულისა მის შობისა ბუნებანი, რამეთუ აქა იწყებს **საბრიელ შარიამის** მიმა-რთ და იტყვს: «გიხაროდენ სახარულევანო». ნა შემდგომად სიტყვსა ამის აჩუენა ხოლო მეორედ დაქცევისა ზემოჲსა მის სიხარულითა გარდამატებაჲ, რამეთუ პირველი იგი სიტყუად ჩუეულად მოკითხვისა სახე არს, ხოლო მეორწ ესე წადიერებისა მონამედ გონებასა მას მი-იყვანებს, ვითარმედ «**ოფალი** შენ თანა», და ერთითა სიტყვთა ქალწული იგი იმრთის შე-მოსილად გამოაჩინა.

ჴოლო ჟამმან მან შემთხუეული იგი მად-ლი გამოაცხადა და სახწ იგი მუცლისა მის **შარიამისი** აღივსებოდა, რამეთუ უღირდავე ეგრე საქმესა მას, რაჲთა, საზღვარსა მასცავე ბუნებისასა ეგოს, რაჲთა საქმენი იგი სარწ-მუნო იყვნენ. შაშინ იჭუსა შედგა **ოსებ** არა სადა ყოფილისა მისთვს სახისა, ხოლო დალა-ცათუ კაცი იგი მართალ იყო, არამედ ესოდენ-თა მათ საკვრველებათა არავე წინაჲსწარმე-ტყუელ იყო. ნა ამისთვსცა ვითარ ჳგონებ მუცლისა მის ქალწულისა დამძიმებითა, იგი ვითარცა გუემითა იწყლა თავსა შინა თვსსა და მის ქალწულისაცა მიმართ ერქუასვე სამე მრავალ-გზის? ეჳა, ვითარი სასოებაჲ კეთილი მაქუნდა მე შენდა მიმართ, ხოლო ან ვითარ ჳგონებ? არა ვითარ-მე-მართალ შეგემთხ-ვა შენ კაცობრივი სახწ, რამეთუ მოცემულ არს შჯული მართალთა კაცთა წმიდათა და ბოროტის-უმეცართა დედათა თანა მკვდრ ყო-ფად? ხოლო არა ვითარმცა გულის-თქუმისა სანერტელი ჳმძღავრონ მათსა მას მეუღლე-

ბასა, არამედ შჯული ბუნებისა და სასოებად შვილის-სხმისა. **ნა** სიტყუად იგი იმრთისაა არს, რომელსა იგი იტყვს «აღორძნდით და განმრავლდით». **ჰენიცა** ეგრევე სახედ ყოფა მრწმენა და მით მოყვანება შენი თავს ვიდევ, **ჰ** ქალწულო თხოილო!

ჰოლო შემდგომსა მას არღარა შევსძინებ სიტყუად, არამედ ვითარ ვჰგონებ, ეგვეითარსა მას სასოებასა შე-ვის-ხუდი. **ნა** მუცლისა იგი სიმძიმე წამებს, რამეთუ ქალწულებისა ჩუელებასა თანა წარსრულ არს. **ჰოლო** ან მე გამეშორე და შიში განიშორე შენგან, და იზარდებოდე შენ ტკბილითა, რამეთუ დუმილითა დავფარო საქმე ესე და არცა ერთი რად გმობად შეეხოს შენსა მაგას მადლსა.

ნ შეილნო, საყუარელნო, უკუეთუ სათნო გიჩს, მერმეცა ანგელოზისა მის სიტყვთა მითხრობასავე მივიქცეთ, რამეთუ ფრიად დაკრვებულ იყო ქალწული იგი თქუმათა ზედა, და გონებითაცა განიზრახვიდა, ძაძსა მას მათსა ზედამინევენულ იყო. **შაშინ** **საბრიელ** ნუგეშინის-სცემდა მას და ამას ეტყოდა: «ნუ გეშინი **შარიაშ**, რამეთუ ჰპოვე მადლი წინაშე იმრთისა, და აჰა ეგერა შენ მუცლად ილო, და ჰშვე ძე, და უწოდინ სახელი მისი **ესე**. **ნა** იყოს იგი დიდ და ძე მალლის ენოდოს მას. **ნა** მოსცეს მას **აფალმან** იმერთმან საყდარი **ნავითის** მამისა თვისისა. **ნა** სუფევდეს იგი სახლსა ზედა **საკობისსა** საუკუნოდ და სუფევისა მისისა არა იყოს დასასრულ»(ლუკ.1,30-33).

ჰ საკვრველებად, რომელსა საზომი არა აქუს. **ჴუნებით** მამად არს იმერთი და არა მადლით, ჭეშმარიტად უკუე იქადაგა მუცლად მღებელსა მას. **ნა** რეცა თუ დაამტკიცებს ანგელოზი იგი და საქმით უჩუენებს მას, რომელი იგი ფსალმუნთა შინა პირველითგან და წინაით მისთვის წერილ არს. **ჰე** დავდეგ მეუფედ მის მიერ ზედა **სიონსა** მთასა, მთასა წმიდასა მისსა, თხრობად ბრძანებასა **აფლისასა**. **აფალმან** მრქუა მე: «ძე ჩემი ხარი შენ და მე დღეს მიშობიე შენ?»(ფს.2,7) **ჰ**, საკვრველებისა ძალი, რავდენ დიდ არს და დიდებულ!

ჰოლო კუალადვე მივექცე მერმეცა ძალსა მას **საბრიელის** მიერ თქუმულთა, რამეთუ ვინმე სადა ვინ იხილა უწინარეს შობისა იმრთისა მიერ, და სახელითა გამოჩინებულ და ესრტთ ნათლად გამოსრული, სამეუფოდ ცხებული და მაცხოვრად ნათესავისათვს კაცთაჲსა სახელდებული, რომლისა მთავრობად

იგი უფროსლა დაუსაბამოდ და სამარადისოდ მის თანავე ქმნულ იყო და **სოვანეცა**, რომლისათვს წერილ არს, ვითარმედ «ნაშობი დედათა უფროს ამისსა არა ვინ არს». უწინარეს შობისა არცა ერთი სახელისა ღირს იქმნა, არამედ **ხაქარიაცა**, ამისმან მამამან, ჴელის წერთა უფროსლა ვიდრე არა ენითა შემდგომად შობისა დასდვა მას ესე. **ჰამეთუ** ჴმად შეპყრობითა იყო საკვრველებათა მათგან, რომელნი უწინარეს მუცლად-ღებისა ჩუენებულ იყვნეს. **ნ** უკუე იმერთი იშვების დედაკაცისაგან და ხატი მონებისა მოაქუს და ჩუენისა ცხორებისათვს უფროსლა უკუდავებისა მოლუან გუექმნეს.

ნა შემდგომად შობისა სახუეველითა წარიგრაგნების, და ბაგასა მიწვინების ყოვლისა სოფლისა **აფალი**. **ნა** რომელი ცათა და ყოველსა განავსებს, პირუტყუთა საზრდელისა შთასადებელსა დაეტევების. **სე**, ამას სამე არუენებს, დამბადებელ ყოფად არს იგი პირუტყუთებრისა და საცხოვართ-სახისა მის ცხორებისაგან და უფროსლა მერმე წამართ, საზრდელისა მის ანგელოზთ-მთავართაჲსა მოცემად, რამეთუ იტყვს: «პური ანგელოზთაჲ ჴამა კაცმან». **სანმიახლეთ** მე ჴსენებითა ამით **ნდამი**. **ჰ** ურწმუნოთა სიმრავლეო, გრწმენედ თქუმული ესე და მქსნელად და განმაქარველად მონათა მათთვის პატიჴთა ხილულსა ამას უწოდეთ. **ნდამ** ურჩებითა მით კაცთა სიკუდილის მიზეზ ექმნა და სამოთხისაგან შიშუელი გამოვარდა, და ლელჴსა ფურცლითა შვილთ-სხმისა მიზეზნი იგი გონიერად დაიფარნა, ხოლო ჩუენმან ამან **ნდამ**, რომელ არს **ჴრისტე**, რომელმანცა შექმნა პირველი იგი **ნდამ**, რამეთუ წერილ არს, იყო პირველი იგი **ნდამ** საშუმინველა ცხოველად, ხოლო უკუანაჲსკნელ ესე **ნდამ** სულად განმაცხოველებელად. **შამისა** ჩუენისა ურჩებად იგი განიკურნა და ტანჯვად იგი, რომელ მის გამო ჩუენ ზედა მოწვენულ იყო, განაქარვა იმერთმან. იმერთი იყო და კაც იქმნა, და პირმეტყუელისა მისგან სამოთხისა გამოვიდა. **სე** არა იგი არს, ქალწულისაგან მუცლისა ნეფსით გამოსლვად მისი, და ლელჴსა ფურცლისა წილ სახუეველთა შინა დაიფარვის, და საცნაურსა მას ცათა თანა განგვლებს ჩუენ სამოთხესა, და უკუდავებად ნეფსით მიგვნეს ჩუენ, რომლისათვს შჯულისმღებელი **ჰავლეცა** ქადაგებს და იტყვს: «რამეთუ კაცისა მიერ იყო სიკუდილი, და კაცისა

მიერ აღდგომად მკუდართად. **წითარცა** იგი **რდამის** მიერ მოწყდებიან, ეგრეცა **წირისტვს** მიერ ყოველნი ცხოველ იქმნებიან»(1 კორ.15,21-22), და კულად «ვითარცა იგი შევიმოსეთ ხატი მინისაგანისაჲ, შევიმოსოთ ხატი იგი ზეცისაგანისაჲცა მის»(1 კორ.15,49).

ჩას, რამეთუ ქუეყანად-მზიდველისა ამის და მძიმისა ცხორებისაგან გარემომაქცევს ჩუენ, რამეთუ მინისაგანისად სამართლად სახელ ედების ამას. **ჴოლო** ჰნებაჲს ჩუენი, რაათა საღმრთოსა მას და ანგელოზებრსა ცხორებასა მივისწრაფოთ და ზეცისა მოქალაქე ვიქმნეთ. **ჩამეთუ** პირველი იგი **რდამ** ყოვლადვე თავსა შინა თვსსა გამოისახა, და მეორედ **რდამის** ნილ თავი თვსი ჳორციელად სოფელსა შინა კაცთა გამოუცხადა. **წა** ესეცა ფრიად შეეტყუების გალობით შემასხმელისა **წავითის** დაწერილსა მას, ვითარმედ: «შესანირაჲი და მსხუერპლი არა ინებე, ხოლო ჳორცნი დამამტკიცენ მე, საკუერთხი ცოდვათათვს არა სათნო იყავ. **წაშინ** ვთქუ, – ესერა მოვალ, თავსა ნიგნთასა წერილ არს ჩემთვს. **ჴოფად** ნებისა შენისა ვინებე»(ფს.39,7-9), რამეთუ პირველი იგი წერილი აღთქუმისაჲ, რომელი იგი უკუანაჲსკენელ იქმნა, იმრთისა მიერ აქუნდა დასაბამი და მისა მიმართვე მიქცეჲად იყო, ესე იგი არს, შემოქმედისა მის სიტყუაჲ, რამეთუ ორივე იგი მის მიერ და მისა მიმართ სრულ ყო, და ესრწთ ჩუენ ამას გუასწავებს. **წა** რამეთუ პირველთა მათ სიტყუათა, რეცა თუ გამოუჩინებელადვე იჳმეჲდა, შე-უკუე-ჳგვანდა, რაათამცა გამოსპეტაკნეს და გამოცხადნეს **წირისტვს** იმრთისა ჩუენისა მოსლვაჲ. **ჩამეთუ** ამასცა ქადაგი იგი ეკლესიათაჲ ნიგნსა შინა თვსთა იტყვს: «იესუ **წირისტე** გუშინ და დღეს, და იგი თავადი არს საუკუნედ მისა», ვითარ მგონიეს, ორსავე, მას აღთქუმასა თავისა თვსისა ყოფილად აუნყებს; რამეთუ ჳგიეს უკუდაჲად მისგან და მისა მიმართ, და მიიქცევს და შეამსგავსებს.

წრამედ მეციით მე შენდობაჲ, რამეთუ მცირედ რაჲმე დამირჩა მოგუთა მათთვს, რამეთუ იგინიცა არა მცირესა სარწმუნოებასა მოსცემენ თქუმულთა მათ. **ჩამეთუ** ყო ოდესმე წმიდამან კრებაჲმან **სპარსეთი** და **ბაბილოვნელთა** სამეუფოჲ დაუტეჲა და აქა მოემართა. **ჴოლო** წინამძღურად ვარსკულავი იგი აქუნდა და გზისა სლვასა იგი განუგებდა მათ. **ოდესმე** საჲვანედ მიანეჲდა, ოდესმე კულად გზისა სლვასა მას ასწრაფებნ და

თითო სახედ უჩუენებდა მეუფესა მას, რომელსა იგინი დიდითა გულს-მოდგინებითა ეძიებდეს და ჳერი ერთი მი-ცა-ე[...].

ჴოლო მე ესრე ვჳგონებ, რამეთუ ვითარ იგი მაშინ სურვიელ იყენეს მოგუნი იგი შობილისა მისგან მეუფისა ხილვაჲ, ზედაჲს-ზედა ჳკითხვიდენ თანამავალთა მათ თვსთა, გინათუ სხუაჲცა ვინ შეემთხუეოდა. **წა** **სურისატანსა** გამო[...].**უ**ზელდეს. **წა** თუ ოდეს[...]**და** იხილონ იგი, მასცა გამოეძიებდენ და ვითარცა თვ[...]**წინამძღურსა** ჳრისხვიდეს გულის-წყრომით. **წაღათუ** მათ მიერსა მას თქუმულსა არა სცნობდეს, არამედ და-ვე-მტკიცებულ იყენეს ძუელსა მას დაწერილსა, რომელსა იტყვს: «მე **უცხო** თესლნი დამემორჩილნეს»(ფს.59,10), რამეთუ სლვითდა თაყუანის-ცემით ღირს იქმნეს მას, რომელი იგი შობილი იმრთისა სიტყუაჲ პირველად მათ მოინრაფეს წარმართთაგან და ეშმაკთა ნატყუნავისა მისგან [...]**ა**, და ვითარცა ნაავრებისა მის უმთავრწსთა. **წა** იტყვს [...]**ეს** პირველ-ნაყოფთაჲ უწინარწს ძღუენი ამათ პატივ სცეს ენმანუელს ვითარცა[...]**და** მეუფესა და მის თანასა მოსიკუდიდსა. **შოართუეს** ოქროჲ, გუნდრუკი და მური, რამეთუ წერილ არს: «**პატივ** ეც **ოდელსა** შენთაგან მართლად ნაშრომთა. **ჴენირე** მისა შენგანთა პირველთა ნაყოფთა სიმართლისათა»(იგ.3,9). **წა** ფსალმუნსა შინა იტყვს, ვითარმედ «ყოველთა [...]**არიან** გარემო მისა, შეწირონ მისა ძღუენი», საღმრთოჲსა ამის სიტყვსა, რომელი მონეჲნდა მას ვითარცა მონეჲნულსა გვთხრობს, და ზოგად საჩუენებელსა შინა გვჩუენებს ჩუენ მას, რომელ იგი მრავლისა ჟამისა შემდგომად ყოფად იყო.

წა რაჲსათვსმე მოგუთა მათ და არა სხუასა ვის შობისა მისთვს ვარსკულავი ეუნყა იმრთისაჲ? რამეთუ ამისთვს სამე, რაათა უფროჲს გონებისა საქმისა მისთვს სხუათა მიმართ ყოველთა ქადაგად ჳეშმარიტად გამოუჩნდენ, და უცხოჲსა მის რჩულისა მსახურთა მიიღეს ყოველი ურწმუნოებაჲ და იჳვ სიტყვთა მომადლებისაჲთა, და რაათა უფროჲსლა აღესრულოს პირველითგან თქუმული წინამწარმეტყუელისაჲ, რომელსა იტყვს: «იხილონ, რომელთა არა თხრობილ არს მისთვს, და რომელთა არა ასმიეს, გულისხმა ყონ»(ეს.52,15). **წროდ** გულისწყრომით გამოჳკითხვიდა მათ და რისხვთ აღატყდა, და მრავალნი მწოვარნი მოსრნა მათ გამო.

ქალწულისა და იმრთის-მშობელისა მიიხუნა ჯორცნი და შუვამდგომელ იქმნა სულითა მით ცნობილითა შორის იმრთეებისა და ჯორცთა სიმძიმისა. **წა** ესრტო განყოფილი იგი შეამტკიცა ორთავე მიმართ შუვამდგომელისა მის თვსობითა ყოვლადვე. **ყოველთათს** იქმნა ვითარცა ესე ჩუენ თვნიერად ცოდვისა, ამისთვს უკუე სამართლად იმრთად, სრულად მასვე ყოფად და ცნობილად აღვიარებთ, რამეთუ შეყოფითა მით ორისა მის ბუნებისა გინა არსობისა ძლიერებისა მის ერთობად იგი იქმნა მისვე ქალწულისა მუცლისაგან შეურწყუველად და განუყოფელად ყოვლითურთვე დაადგრა, რომლისათვს სამართლად, ესე იგი არს ჭეშმარიტად, წმიდასა მას ქალწულსა იმრთის-მშობლად აღვიარებთ, რამეთუ საუკუნეთა უწინარწსმან მან სიტყუამან და ჭეშმარიტმან იმერთმან მისგან ჯორცნი შეისხნა და კაც იქმნა.

ჴოლო ესე რად ვთქუათ, არა თუ ვითარმცა იმრთისა სიტყუამან დასაბამი მოილო, არამედ რამეთუ ჯორცნი მისგან შეისხნა და მსგავს თვისისა მის არსებისა ჩუენიცა იგი გონებათავისა თვისისა უქცეველად შეაერთა და იქმნა კაც, და სახელ ედვა ძედ კაცისად, და რათურთით ძლით თვისისაგან იმრთეებისა არა იცვალა, არამედ არცალა კაცად პირველად შეიქმნა მუცელსა მას შინა წმიდისა მის ქალწულისასა. **წა** ესრტო გარდამოჭდა მას ზედა სიტყუად იგი, რამეთუ არა თუ იმრთისა შობად ესე არს, არამედ შობად მოსლვად მსგავსად თქუმულისა მის დიდისა **ღრიგოლისი**: რამეთუ იგი, რომელი მამისა თანა სამარადისოა არს და თანაარსი, გუეზიარა ჩუენ ჯორცითა და სისხლითა, ვითარცა იტყვს წმიდა მოციქული: «ჩუენი ყოველივე თავს იდვა თვნიერ ხოლო ცოდვისა დიდითა მით კაცთ-მოყუარებითა თვსითა, რომელი აქუს საღმრთოსა მას მისსა ბუნებასა». **ჴე-რადმე-ენო** ჯორცთა იგი იმრთეებად, რამეთუ უვნებელ არს იმრთეებად, ვითარცა იგი უსხეულო. **წრამედ** ჩუენთვს ჯორცითა ივნო, ვითარცა იგი მოციქულთა მთავარი იტყვს: «**ჴრისტემან** რად ივნო ჩუენთვს ჯორცითა», არა თქუა ვითარმედ იმრთეებითა, რამეთუ იმრთეებად ჭეშმარიტად უვნებელად ჰგიეს ვითარცა წინაწარმეტყუელებით წერილ არს, ვითარმედ «მე თავადი იგივე ვარ და არა შევიცვალო».

წნ უკუე იმრთად ჭეშმარიტად ჴრისტიე ვიცით და მისივე ვთქუათ ჴრისტეს ვნებად და

იმრთისა ვნებად ჯორცითა. **ჴამეთუ** არა თუ სხუად ვინმე ჴრისტიე თვნიერ მისა, რომელი იგი კაც იქმნა, იმრთისა სიტყუად ვიცით, არამედ ერთი და იგივე, რამეთუ ესევე კაცთა შორის იქცეოდა და სიკუდილი ჩუენისა ცხორებისათვს თავს იდვა, რადთა ძალი მტერისაა შემუსროს და ჩუენ ზედა მონევენულთა მათგან შეცოდებათა გამოგვწსნენს, და იმერთსა და მამას დააგოს ჩუენი ესე ბუნებად. **წმისთვს** უკუე სამართლად უფლად და მაცხოვრად და იმრთად ჭეშმარიტად ამას აღვიარებთ, თანაარსად მამისა იმრთეებითა და თანაარსად ჩუენდა მომართ მასვე კაცობითა. **წაღათუ** ორთა ბუნებათა განუყოფელად ვიცით იგი არსობითა, ერთობად შეურწყუველად და განუყოფელად ჰგიეს ყოვლითურთ ერთითა პირითა და ერთითა ძალითა, რამეთუ ერთი იგი ორთა მათგან არს და ერთისა მისგან არიან ორნივე იგი, ვითარცა იგი იტყვს წმიდა **ღრიგოლი**. **ჴოლო** ბუნებათა მათ თითოეულებასა არა სადა აღილებს, შეერთებისა მისთვს უფროსლა გამოაცხადებს თითოეულებასა მას ორთა მათ ბუნებათასა, და ერთად პირად და ერთად ძალად შეჰყოფს. **წრა** ორად პირად განვჰყოფთ, გინა განვსწვალებთ, ნუ იყოფინ, რამეთუ არა ჯერ არს, ვითარმცა ვინ განაშორა კაცებად იგი იმრთეებასა, არამედ ერთსა და მასვე ძესა, მხოლოდ-შობილსა სიტყუასა, იმერთსა და **აფალსა** **ესე** ჴრისტიესა არა სადა ვიტყვთ, და მის თანა აღვიარებთ და გურწამს, და არცალა იმრთეებისა მისისა და კაცებისა ერთობად იგი ღირსებით, გინა პატივით სწორებით, გინა წარმომატებითა. ჩუთუ სხვსა რადსმე ზიარებასა ანუ ვითარმცა იგი ყოველსა შინა მსგავსად უღმრთოვსა მის **წისტორისა** ყოფილად გურწამს, ნუ იყოფინ! და არცალა კუალად ქცეულებასა, გინა საუცრებასა, შემოვიღებთ მსგავსად ხენეშად მსახურისა მის **წეტქოსისა**, ნუ იყოფინ!

სადა უკუე განყოფად და ქცეულებად არა შეეხების, მუნ საცნაურ არს კეთილად, რამეთუ არსობისა მის ერთობად იგი ცოცხლად ჰგიენ და დამარხულ არნ ბუნებათა მათ თითოეულებასა მას შინა, დაღათუ არსებით ერთობად იგი იმრთეებისა და კაცებისა მის მისისა იქმნა. **წრამედ** შეურწყუველადვე უფროს ბუნებისა მოლუანებად იგი მისი დამარხულ არს. **ჴამეთუ** ერთი არს **აფალი** და უწინარწს ჯორცთა შესხმისა, გინა თუ განკაცებისა მის მისისა,

და ამისა შემდგომადცა იგივე არს ჭეშმარიტად, რომელი იგი მამისა თანა და სულისა წმიდისა თაყუანის იცემების და თანა იდიდების. **წმასვე** საღმრთონი წიგნი გვთხრობენ და ამასცა იმერთ-შემოსილნი ეკლესიისა მოძღუ- არნი ქადაგებენ.

წმათ ყოველთათჳს თქუენცა, საყუარელნო, გლოცავ, რაფთა გვესენნენ ესენი, არა თუ რაფთა კედელთა გინა ზღურბლთა სახლთა თქუენთასა გამოჩინებულად გამოსწერნეთ, არამედ რთა დანოლასა თქუენსა და აღდგომასა და გარე გამოსლვასა და კრებულისა საქმესა, ანუ თვისისა თავისა საქმესა, რამეთუ ფსალმუნისა ჟამსა და ყოველსა ადგილსა ფრიად კეთილს არს მოჴსენებად იმრთისა და მართლ-დიდებისა მოძღურებისა იმრთის-მოყუარისა სულისადა.

წა ამათ თანა ესეცა გვესენენ, რომელსა ესე გეტყვ: რამეთუ ესეცა შემძლებლვე არს, რაფთა წინამძღუარ ექმნეს სულთა თქუენთა ცხორებად კერძო. **წავასხებდეთ** ურთიერთას კაცთ-მოყუარებასა, რამეთუ ყოველი კაცი ამისა მოქენე ვართ. **წუ** ვინ ჩუენგანი ქედმაღლოვინ გლახაკისა მიმართ სიმდიდრისა სასოებითა, რამეთუ ერთი ბუნებად არს ჩუენ ყოველთადა, ხოლო საფასჴ სიტყვსა უდარჴს ერთისაგან ერთისა მივალს და მიეცვალების.

წწ უკუე ვერიდნეთცა სიტყუათა მწარეთა, რომელი ვითარცა ისარი მოყუსისა მიმართ განეტყორცის, რამეთუ მალე არს ენადა ცოდვილისა მიმართ და მარჯუე. **წმისთჳსცა** თანამდებ არს, უკუეთუ ცუდისა სიტყვსათჳს საშჯელი მიცემად არს, საყუარელნო, რავდენ უფროფს საქმეთათჳს ბოროტთა მიგუეჴადოს პატიჴი! იყავ **წუ** უკუე თითოეული მსაჯულ თჳსთათჳს ცოდვათა და ნუმცა გამოიწულილავს სხუათასა, რაფთა ესრჴთ ვინმე იპოოს მართალი; რამეთუ რომელმან თავი თჳსი თჳთ განიკითხოს, იგი სხჳსაგან არა განიკითხოს. **წაიბანენით** ჴელნი თქუენნი, საყუარელნო, გლახაკთა მიმართ ქველის-საქმითა, და **წუ** ხოლო წყლითა, რამეთუ რომელი იგი თქუეს, ვითარმედ «არა ჯერ არს უბანელითა ჴელითა სინმიდესა მას შესლვად», მე გონებასა ესე მომიჴდის, რომელი შეუდგენ საქმესა ბუნებასა, ეგრევე იყოს. **წამეთუ** არა დიდების-მოპოვნებისათჳს არს თქუმული ესე, არამედ ზეგარდამო ბრძანებად ესე მოცემულ არს ჩუენდა,

ამათ გლახაკთა ძმათა ჩუენთათჳს, რამეთუ არა ჯერ არს, ვითარმცა სირცხვლ გჴწნდა ამათი ესრჴთ სახელის-დებად. **წამეთუ** შემოქმედსაცა ესრჴთ შეურაცხიან და მათსა მას კეთილსა თავისა თჳსისად იჩინებს და ესრეთ იტყვს: «ამენ გეტყვ თქუენ, რამეთუ რავდენი რაფ უყოთ ერთსა მას მცირეთაგანსა, იგი მე მიყოთ»(მთ.25,40), რამეთუ იგივე ჴორცნი ასხენ, რომელნი ჩუენდა ამასვე ზოგადსა აერსა მიიღებენ. **წწ** უკუე რაჴამს ვიხილნეთ იგინი წინაშე წმიდათა მათ ბჴეთა მდგომარენი, საბანელისა წილ მათა მოვიდეთ, მათა და, რაფ გუაჴუნდეს, მივსცემდეთ მათ. **წა** ესე რომელ მნიკული ცოდვისადა არს ჩუენ თანა ამით განჯრცხნეთ, და სინმიდესა მას შევიდეთ, რამეთუ კადნიერებად ამით უფრო გუაჴუნდეს წინაშე მისსა წარდგომად და ლოცვად, ვიდრეღა არა თუმცა ყოველი გუამი დაგუებანა, რამეთუ წერილიცა ამასვე გუასწავებს. **წრა** თქუა, ვითარმედ «ჴელნი დაბანილნი და სამოსელი სჴეტაკი», არამედ გული წმიდად მოგუცეს ჴამსა ლოცვისასა, რომლისა სახარებასა შინა **წრისტე** იმერთი ჩუენი **წბრაელთა** მოძღუართა მათ აყუედრებს და ეტყვს: «თქუენ ფარისეველნი გარეშჴს სასუმელსა და პინაკსა მოსწმიდით, ხოლო შინაგან თქუენსა სავსჴ არს ნატაცებითა და სიმწარითა»(ლუკ.11,39). **წა** მოციქულიცა წიგნთა შინა იტყვს, ვითარმედ «ყოველივე წმიდა არს წმიდათათჳს, ხოლო შეგინებულთათჳს და ურწმუნოთა არა რაფ წმიდა არს»(ტიტ.1,15). **წოლო** მომეცინ მე იმერთმან, რაფთა წამართ მსგავსსა თქუენსა ღირსად ვცხონდებოდი, და მერმეცა მას დღესა ამის კრებულისათჳს გჴრგჴზნი შევთხზა. **წოლო** თქუენ იმერთმან ღირს გყვენინ რაფთა ჩემ მიერ გესმოდის და აღთქუმულსა მას ჴყოფდით, და მოილოთ მოტევებად ცოდვათადა.

წა თქუენ შორისცა აღესრულოს და აღთქუმულსა მას ჴყოფდეთ, და მოილოთ ცოდვათა მოტევებად და თქუენ შორისცა აღესრულოს მოციქულისა იგი თქუმული, რომელსა იტყვს: «ღმერთმან მშჴდობისამან წმიდა გყვენინ თქუენ ყოვლითა სრულებითა და სიცოცხლითა, სული თქუენი, საშუმინველი და გუამი უბნოდ მოსლვასა მას **ღფლისა** ჩუენისა **წესუ** **წრისტჴსსა** დაგმარხენინ»(1თეს.5,23) ოხითა წმიდისა და დიდებულისა იმრთის-მშობელისა მარადის ქალწულის **წარიამისითა**.